

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Соціологія”

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань- 07“Управління та адміністрування”

Спеціальність - 073 “Менеджмент”

Освітня програма - Менеджмент

Кількість кредитів – 3 – 90 год., із них: аудиторних - 30 год.; самостійної роботи студента – 60 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 2, семестр – 3

Компонент освітньої програми – обов’язкова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу:

Курчаба Тетяна Миколаївна– кандидат наук фізичного виховання і спорту, доцент кафедри гуманітарних дисциплін.

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, м. Львів. ауд. 206, тел. (032) 260-32-58

e-mail: tmsportsociology@gmail.com

Опис дисципліни

Одним із основних напрямків та завдань перебудови вищої освіти в незалежній Українській державі є формування нового світогляду української молоді та гуманізація освіти. Велике значення в досягненні цієї мети має навчальна дисципліна - СОЦІОЛОГІЯ. Основне її призначення – інтегрувати гуманітарні знання в єдину систему, поєднати знання студентів про різноманітні сторони суспільного життя. Навчальна дисципліна соціологія має допомогти студентам проаналізувати сучасне українське суспільство, його проблеми та протиріччя.

Метою викладання навчальної дисципліни “Соціологія” є отримання теоретичних знань про соціальні явища та процеси, дію соціальних законів, розвиток соціологічного мислення та культури студентів, формування навичок проведення конкретно-соціологічного дослідження: вміння скласти програму дослідження, анкету для збирання соціологічної інформації, провести елементарну обробку зібраної інформації тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є соціальні дії, явища, зв'язки, відносини та процеси, що відбуваються в суспільстві, характеристика базових категорій, закономірності виникнення й функціонування соціальної реальності в сфері фізичної культури та спорту

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- опанування сутності теорії та методології соціологічної науки.
- формування розуміння специфіки функціонування соціальної сфери фізичної культури та спорту у сучасному суспільстві.
- знайомство з практикою організації соціологічних досліджень у сфері фізичної культури та спорту.

Навчальний контент

Назви змістових тем	Розподіл годин				Результати навчання. Знати:
	разом	л	с	с.р.	
Тема 1. Предмет, структура, функції соціології. Основні етапи історичного розвитку соціологічної думки.	10	2	2	6	- суспільство, соціальні явища та процеси соціального пізнання; - структура соціологічного знання; - історичні, соціальні та теоретичні передумови виникнення соціології як науки; - західна соціологія XX століття: основні напрями, школи та проблеми.
Тема 2. Становлення і розвиток соціологічної думки в Україні.	4	2	-	2	- українська протосоціологічна думка; - соціологічні погляди Григорія Сковороди; - роль Кирило-Мефодіївського братства, праць М.Костомарова та творчості Т.Шевченка; - політична соціологія М.Драгоманова; - М.Грушевський як історик-соціолог: “генетична соціологія”, “політична соціологія” та принципи етнополітики; - проект науки соціологія у творчості Б.Кістяківського; - проблема розвитку соціології в сучасній Україні.
Тема 3. Суспільство як соціальна система: сутність, типи, тенденції розвитку.	6	2	2	2	- суспільство як соціальна система; - еволюція уявлення про суспільство та теорії його походження; - характеристика основних підсистем суспільного життя; - проблема типологізації суспільств; - модернізація та глобалізація розвитку суспільства.
Тема 4. Соціальна структура та соціальна стратифікація суспільства.	10	2	2	6	- витоки та чинники соціальної стратифікації; - соціальна структура суспільства: основні види та елементи; - теорії соціальної стратифікації; - соціальна мобільність, види соціальної мобільності;

					- трансформація соціальної структури українського суспільства.
Тема 5. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин.	6	2	2	2	- соціологічні підходи до вивчення особистості та її місця в суспільстві; - соціалізація особистості, етапи розвитку гри М.Партен; - теорії розвитку дитини; - соціальний статус та соціальна роль особистості.
Тема 6. Соціологія освіти.	8	2	2	4	- статус, предмет і об'єкт соціології освіти; - освіта як соціальний інститут, функції освіти в суспільстві; - теорії навчання; - вплив освіти на соціальну мобільність індивіда.
Тема 7. Профілюючі напрямки та розділи в соціальній практиці спорту: їх особливості та взаємозв'язок.	6	2	2	2	- поняття та зміст ординарного спорту, його структура; - соціальні функції ординарного спорту; - масовість як закономірність функціонування та розвитку ординарного спорту в сучасному суспільстві; - поняття спорту вищих досягнень, його зміст та соціологічна структура; - соціальний генезис та соціальні функції спорту вищих досягнень у сучасному суспільстві; - олімпійський рух як об'єкт соціологічного аналізу; - проблеми комерціалізації та професіоналізації сучасного міжнародного та олімпійського руху.
Тема 8. Соціологічне дослідження: поняття, функції, види, етапи. Вибірка у соціологічному дослідженні.	6	2	-	4	- соціологічні дослідження, їх роль і місце в структурі соціології; - класифікація соціологічних досліджень, їх функції, види, етапи; - методика, техніка та процедура соціологічного дослідження; - програма соціологічного дослідження; - застосування вибіркового методу у соціологічному дослідженні; - генеральна та вибіркова сукупність, репрезентативність вибірки; - типи та різновиди вибірки.
Тема 9. Методи збору та аналізу соціологічної інформації.	10	-	2	8	- методи збору соціологічної інформації, особливості їх застосування; - аналіз документів в соціології; - спостереження в соціології; - опитування як метод збору соціологічної інформації; - експеримент у соціологічному дослідженні; - обробка та аналіз соціальної інформації; - прогнозування соціальних явищ та процесів.
Тема 10. Соціологія молоді.	4	-	-	4	- сутність та функції соціології молоді; - основні поняття та категорії соціології молоді; - стан дослідження молодіжних проблем у вітчизняній соціології.
Тема 11. Соціологія сім'ї.	4	-	-	4	- сім'я як соціальний інститут; - сутність, структура та основні функції сім'ї; - тенденції розвитку сучасної сім'ї; - соціальна підтримка сім'ї в українському суспільстві.
Тема 12. Соціологія політики.	4	-	-	4	- науковий статус, об'єкт, предмет та функції соціології політики;

					- типологія політичних рухів; - класифікація політичних партій; - електоральні дослідження в соціології політики; - теоретичні та практичні аспекти соціології політики в зарубіжній та вітчизняній соціології.
Тема 13. Соціологія нації.	4	-	-	4	- предмет, об'єкт та історія розвитку соціології нації; - національно-етнічні процеси та відносини; - поняття національного відродження та його місце в соціології нації; - етнонаціональний розвиток сучасної України: стан, проблеми, перспективи.
Тема 14. Соціологія вільного часу.	4	-	-	4	- вільний час як структурний компонент суспільного часу; - поняття вільного часу, його структура та елементи.
Тема 15. Соціологія релігії.	4	-	-	4	- релігія як соціальний інститут: сутність, функції та форми організації; - становлення соціології релігії як наукової дисципліни; - еволюційні та організаційні форми релігії.
Усього годин	90	16	14	60	

Формування програмних компетентностей

1) загальні компетентності:

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

2) фахові компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. З'ясовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК – <http://ldufk.edu.ua/index.php/navchalna-robota.html>

Робочої програми – <https://cutt.ly/kkuLjDk>

Порядку оцінювання – <https://cutt.ly/kkuLjDk>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Барвінський А.О. Соціологія: Курс лекцій для студ. ВНЗ: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 328 с.
2. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2018. – 140 с.
3. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. – 320 с.
4. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії / Навч. посіб. – К.: Атіка, 2016. – 480 с.
5. Соціологія: навч.-метод. посібник/Т.Курчаба. – Л.: ПП Сорока Т.Б., 2015. – 184 с.
6. Соціологія: Навч. посіб. / За ред.. С.Макеєва, К.: Знання, 2015. – 455 с.
7. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В.Г.Городяненка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2016. – 560 с
8. Танчин І.З. Соціологія: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2018. – 351 с.
9. Черниш Н. Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – 5-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2019. – 468 с.
10. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник. – К.: Кондор, 2017. – 288 с.

Додаткова:

1. Глобальні модерності / За ред. М.Фезерстоуна, С.Леша, Р.Робертсона; Пер. з англ. Т.Цимбал. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 400 с.
2. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2016. – 304 с.
3. Городяненко В.Г. Социологический практикум: учебно-методическое пособие. – К.: Изд. Центр «Академия», 2019. – 160 с.
4. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ ст. / Пер. з нім. А.Орган. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 109 с.
5. Дворецька Г.В. Соціологія: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб.і доп. – К.: НЕУ, 2019. – С. 347-428.
6. Етносоціологія: Навч. посіб. / За ред. В. Євтуха. - К.: Вид-во УАННП Фенікс, 2016. – 208 с.
7. Коваліско Н.В. Основи соціальної стратифікації: Навч. посіб. – Л.: Магнолія, 2017. – 328 с.
8. Козловець Є.А. Соціологія: Словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2016. – 327 с.
9. Культура-суспільство-особистість: Навч. посіб. / За ред. Л.Скокової. – Ін-т соціології НАН України, 2016. – 396 с.
10. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: Еволюція дослідницьких програм. – К.: Сталь, 2005. – 500 с.
11. Оссовський В.Л. Соціологія громадської думки: Навч. посіб. – К.: Вид. дім «Стилос»; ПЦ «Фоліант», 2015. – 186 с.
12. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. – К., 2016. – С. 186-234.
13. Середя В.В. Етносоціологія: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2017. – 480 с.
14. Соціологічна теорія: Традиції та сучасність: Навч. посіб. / За ред. А.Ручки. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. – 363 с.
15. Циба В.Т. Математичні основи соціологічних досліджень: кваліметричний підхід. – К.: МАУП, 2002. – 248 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Київ // <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури, м. Львів, вул. Костюшка, 11.
http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3411/1/kurchaba_posibnyk.pdf

